

یکی از دلایل
این است که ما
سیاست‌گذاری‌مان
در چهار دهه
گذشته، سینوسی
بوده است؛ یعنی
یک موقع خیلی
راحت مردم از
دروازه رد شدند و
یک موقع هم از ته
سوزن رد شدند. ما
یک دستورالعمل
مشخص و واضحی
در برخورد با این
پدیده نداشته‌ایم

انسان در این است، یعنی چه؟! «مرز را ببندید یعنی چه؟! من این نقد را به انسداد فیزیکی هم دارم. فکر نمی‌کنم که انسداد فیزیکی اثر جدی داشته باشد. ممکن است که در مدت کوتاه، اثری داشته باشد، ولی هزینه‌اش را نمی‌دانم و نمی‌دانم که چقدر می‌آورد.
خلاصه ما چه بخواهیم و چه نخواهیم، با پدیده مهاجرت افغانستان روبه‌رو هستیم و باید کاری کنیم که شرایط زندگی آنجا بهتر شود تا مردم افغانستان احساس کنند که آنجا قابل زندگی است. با این کار موج مهاجرت، منفی می‌شود.
امادر داخل ایران ما چه کنیم که بتوانیم آسیب‌های این مهاجرت را به حداقل و فرصت‌هایش را به حداکثر برسانیم.

برای اهل فن اجمالا مشخص است که حجم مهاجران انبوه فعلی عمدتاً از کدام گذرگاه وارد ایران می‌شوند؛ اجمالا مشخص است که مثلاً از خراسان نمی‌آیند و از سیستان می‌آیند. به نظر شما مسئولین مرز نباید آن راهی را که برای مهاجرین باز گذاشته‌اند، محدودتر کنند؟

اجازه بدهید قصه‌ای برای شما تعریف کنم. خیلی وقت پیش که اصلاً این قضایا نبود، تقریباً سال ۸۸ یا ۸۹ بود که ما سفری به یکی از شهرهای مرزی سیستان رفتیم. در عصر جمعه ما کل مسیر نوار مرزی را با یک گروه طی کردیم. بعد با جریانی به همراه فرماندار آن شهر، به روی پل مرزی رفتیم که یک سمتش ایران بود و آن سمتش افغانستان. چون جمعه بعد از ظهر بود، مرز را بسته بودند. فرمانده به سرپازی که آنجا بود، گفت: «این در را باز کنید که ما با این هیئت همراه برویم و روی پل را ببینیم و بیاییم». سرپاز در را باز کرد و همان موقع تعدادی آمدند داخل. من به او گفتم که چرا جلوی در را نگرفتی؟ گفت: «آن طرف رودخانه را نگاه کنید که چند نفر نشسته‌اند! در هم بسته باشد، از آنجا می‌آیند این طرف و من هم نمی‌توانم کاری کنم».

یکی از دلایل این است که ما سیاست‌گذاری‌مان در چهار دهه گذشته، سینوسی بوده است؛ یعنی یک موقع خیلی راحت مردم از دروازه رد شدند و یک موقع هم از ته سوزن رد شدند. ما یک دستورالعمل مشخص و واضحی در برخورد با این پدیده نداشته‌ایم. این را هم مقامات و مسئولین امر دارند اذعان می‌کنند. وقتی که در مقطعی ویزا داده نمی‌شود یا سخت داده می‌شود، مهاجرین هم راهش را پیدا می‌کنند؛ اما اگر شما بیایید و ویزای کار به فرد بدهید که وقتی وارد ایران می‌شود، بداند که قرار است کجا کار کند و مسیرش مشخص باشد، دیگر تبدیل به تهدید امنیتی نمی‌شود.

وقتی یک وحدت عمل در بین همه ارگان‌هایی که با این پدیده مواجه هستند، تشکیل بدهیم، دیگر به مشکل نخواهیم خورد و خود جامعه مهاجر جلوی حضور غیرقانونی را می‌گیرد.

چرا به این باور رسیدید و تجربه شما چیست؟

چون آن بخش از مهاجرانی که هنجارهای اجتماعی را رعایت نمی‌کنند، مهاجران تازه وارد هستند. بیش از اینکه جامعه ایرانی احساس خطر کند، جامعه مهاجرین قدیمی احساس خطر کرده است.

الان مهاجران قدیمی هنجار و ارزش‌های ایران را به مهاجرین تازه وارد آموزش می‌دهند.